

Oslo 12.06.2020

Til: Familie- og kulturkomiteen og Finanskomiteen
Kopi til: Kulturdepartementet og Finansdepartementet

Norske Dansekunstnere innspill i forbindelse med ekstraordinære stipender til kunstnere

Norske Dansekunstnere organiserer om lag 950 dansekunstnere, og er et nasjonalt fag- og kunstnerforbund for dansere, koreografer og pedagoger. Våre medlemmer har et profesjonelt virke av sammensatt karakter og med bred individuell egenart innenfor scenekunstheltet. Vi er en del av det frie feltet som i dag er prosjektorientert. Vi er de som utøver, vi som skaper og vi som underviser dansekunst og i disse dager treffes vi hardt. Fraværet av trygge og forutsigbare arbeidsvilkår gjør oss sårbare, og vi ser at de fleste av våre medlemmer ikke treffes tilstrekkelig godt av de tiltak og kompensasjoner som er lagt på bordet av regjering og storting så langt. Derfor er det svært gledelig, men desto viktigere at kulturministeren 29.mai 2020 annonserte at det ville bevilges totalt 100 millioner til støtteordninger og stipender for kunstnere. Norske Dansekunstnere takker for denne ekstra bevilgningen, som et samlet kunstfelt, og alle kunstnerorganisasjoner har stilt seg bak som et essensielt tiltak for utsatte kunstnere.

Vi ønsker i forbindelse med de ekstra støtte- og stipendmidlene å spille inn vårt syn, uklarheter i proposisjonsteksten og utformingen av de to ulike ordningene, samt bekymringer knyttet til utdeling av stipendene.

Bidra til aktivitet, eller kompensere for tapt inntekt: I utkastet til selve proposisjonsteksten, som er fremlagt for kunstnerorganisasjonene, står følgende:

Regjeringen foreslår å iverksette to tiltak for å bidra til å opprettholde aktivitet og motvirke langtidsledighet blant kunstnere. Tiltakene er rettet mot både utøvende og skapende kunstnere.

Norske Dansekunstnere opplever at dette er i motstrid til hva som er skissert som hensikten for de to ulike ordningene i den videre beskrivelsen i proposisjonsteksten. Slik vi leser det har ordningen under Fond for utøvende kunstnere (FFUK) til hensikt å kompensere for tapte inntekter og honorarer for planlagte fremføringer i perioden som ble rammet av nedstenging. Et slikt tiltak vil da ha ren tilbakevirkende effekt, det kompenserer for noe som ikke kunne skje på grunn av myndighetenes nedstenging. Denne kompensasjonsordningen vil altså ikke

ha noen effekt på opprettholdelse av aktivitet, fordi aktiviteten ikke kunne gjennomføres. Det motvirker heller ikke langtidsledighet, da det ikke genererer nye oppdrag eller ny produksjon.

Stipendene som er planlagt utdelt under Statens kunstnerstipend (SKS) på den annen side, vil ha den ønskede effekten på langtidsledighet og opprettholdelse av aktivitet. Vi tolker de to tiltakene dithen at krisefondet, som tenkes lagt til FFUK, har tilbakevirkende kraft og kompenserer for tapte lønnsinntekter og honorarer, mens stipendordningen under SKS er fremtidsrettet og rent aktivitets- og produksjonsfremmende. Vi ber om at en slik tydeliggjøring tas inn i proposisjonsteksten for å klargjøre skillet mellom de to ordningene, slik at det blir lettere å forstå både for instansene som skal forvalte ordningene, samt brukerne som skal søke på dem.

Regjeringen ønsker å tilgodese de utøvende kunstnerne gjennom ordningen som legges under FFUK, mens de skapende kunstnerne skal ivaretas og prioriteres gjennom stipendene som legges under SKS. I tilknytning til dette er vår bekymring at dansekunstnere, som oftest er både skapere og utøvere, skal falle mellom to stoler i søknadsprosessen og vurderingene under disse to ordningene. Vi frykter at de vil kunne bli oppfattet som tilhørende motsatt kategori når de søker. Det er i dag ingen etablert dialog eller koordinering mellom FFUK og SKS, og en slik koordinering i den situasjonen vi er i nå vil kreve økte ressurser til administrasjon, noe vi anser som både tidkrevende og lite hensiktsmessig. Den nåværende kvotefordelingen fungerer i utgangspunktet rimelig solidarisk mellom kunstnergruppene, og dansekunstnere, skuespillere, musikere m.fl. som både er skapende og utøvende vil ivaretas godt om man legger denne til grunn for fordeling via den nye ordningen.

Norske Dansekunstnere ber også om at det eksplisitt fremkommer av proposisjonsteksten at de to ordningene ikke skal settes opp mot hverandre, eller at en kunstnergruppe skal prioriteres fremfor en annen, da de to tiltakene ikke samsvarer. Norske Dansekunstnere mener at det er så stor forskjell i innretningen på disse to tiltakene at de ikke kan sees i sammenheng, og at det derfor er unaturlig at SKS bes om å prioritere de skapende kunstnerne. Vi vil derfor argumentere for at FFUK skal forvalte en kompensasjonsordning for bortfall av inntekt for utøvende kunstnere, mens SKS skal forvalte en stipendordning som bidrar til at både skapende og utøvende kunstnere kan gjenoppta sitt kunstneriske virke. Disse to ordningene kan derfor ikke settes opp mot hverandre, og må ikke føre til en reduksjon av stipender for utøvende kunstnere hos SKS.

Som det fremgår av det ovennevnte stiller Norske Dansekunstnere seg tildels kritiske til at kulturministeren har fordelt støttemidlene til både Statens Kunstnerstipend (SKS) og Fond for utøvende kunstnere (FFUK). Slik vi anser det har denne splittingen ført til at kunstnerorganisasjoner som representerer ulike aktører i kunst- og kulturfeltet (skapende og utøvende kunstnere) stilles opp mot hverandre. Som et utgangspunkt ville vi sett det som mer hensiktsmessig at SKS fikk tildelt hele summen på 100 mill. kr for å bidra til at kunstnere kan gjenoppta sin aktivitet og bidra til sysselsetting og etterspørsel.

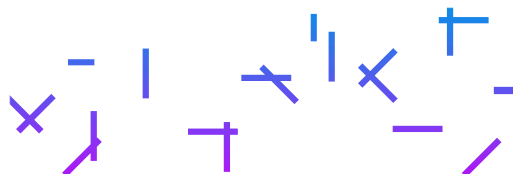
Til dette vil vi presisere og klargjøre at Norske Dansekunstnere gjennom våre tidligere innspill til Kulturdepartementet og Finansdepartementet har bedt om at krisefondet til FFUK styrkes. Vi understreker imidlertid at vi i disse innspillene har sett dette som et rent krisefond, for å kompensere kunstnere for tapt inntekt. Krisefondet, som FFUK selv opprettet 25.03 gjennom omdisponering av egne midler, har i tiden det har fungert vist seg mer treffsikkert enn de sosiale ordningene NAV forvalter. Igjen vil vi påpeke at dette krisefondet har fungert som en kompensasjonsordning for tapt inntekt, og ikke en ordning for forvaltning av midler som skal bidra til kunstnerisk aktivitet med høy kvalitet og som på den måten evner å motvirke langsiktig ledighet.

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

Norske Dansekunstnere ber derfor om at det legges opp til en økning i midler i tillegg til en endring av proposisjonsteksten. Norske Dansekunstnere ber om at SKS tildeles 100 millioner i stipender som skal fordeles både utøvende og skapende kunstnere. FFUK tildeles 30 millioner som skal kompensere utøvende kunstnere for tapt inntekt, og at det tildeles 30 millioner til passende forvaltningsorgan som skal kompensere skapende kunstnere for tapt inntekt. Til sammen ber vi altså om 100 mill. kr til aktivitetsfremmende stipender for både skapende og utøvende kunstnere, samt 60 mill. kr til kompensasjon for tapte inntekter og honorarer for henholdsvis skapende (lagt til egnet forvaltningsorgan, f.eks. Fond for lyd og bilde) og utøvende kunstnere (lagt til FFUK). Vi ser ikke hvorfor de skapende kunstnerne utelukkende skal stimulere til ny produksjon og aktivitet og mener de må få mulighet til å kompenseres for tapte inntekter på samme måte som utøvende kunstnere. I utgangspunktet ser vi heller ikke for kompensasjoner noen begrunnelse for å skille på skapende og utøvende kunstnere, men siden FFUK utelukkende har erfaring med og er rigget for å vurdere utøvende kunstnere ser vi det hensiktsmessig at skapende kunstnere får en tilsvarende ordning under et annet, egnet organ.

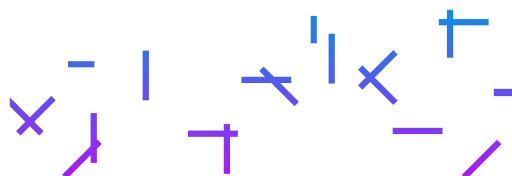
Kriterier for tildeling under FFUK: Norske Dansekunstnere har spørsmål omkring bakgrunnen for denne formuleringen i proposisjonsteksten, som angår innretning av ordningene som tenkes lagt under FFUK: *Tiltaket rettes mot kunstnere som er i en fremføringsfase under smitteverntiltak i 2020, hvor inntektene skulle komme etter en lengre produksjonsfase som ikke ga inntekter i 2019.*

Vi ber om en klargjøring av hva som legges i ordet inntekter. For utøvende dansekunstnere er inntekt knyttet til lønn eller honorar man mottar for både produksjonsfase og for selve forestillingene. Produksjonsfasen er i aller største grad finansiert av offentlige midler via Kulturrådet o.l. Formidlingsfasen er i aller største grad finansiert av honorar fra spillested i tillegg til offentlige midler via Kulturrådet o.l. Billettinntekter og kommersielle inntekter tilfaller i aller største grad spillestedene og er altså av mindre betydning for dansekunstnere enn for andre kunstnergrupper. Gitt denne formuleringen, er det slik å forstå at dansekunstnere som har fått betalt for en produksjonsperiode, men som har tapte inntekter i form av honorarer eller lønninger i fremføringsfasen, fordi oppsetningen måtte kanselleres, ikke kvalifiserer til å søke denne ordningen?

Vi ber også om at følgende fjernes: *hvor inntektene skulle komme etter en lengre produksjonsfase som ikke ga inntekter i 2019.* For dansekunstnere vil dette kunne bety at kun forestillinger som ble produsert i 2019 hvor man ikke mottok lønn eller honorar, og som ikke skulle fremføres før perioden fra 12.mars har mulighet til å få innvilget kompensasjon. Vi ber om at alle forestillinger som var planlagt i perioden fra 12.mars, som ble avlyst og ikke genererte inntekter / lønn / honorar for de utøvende kunstnerne inkluderes, uavhengig av når forestillingen ble produsert, får mulighet til å benytte denne ordningen.

Vi ber også om en klargjøring av hvor lang tid kompensasjonen kan beregnes for. Gjelder kompensasjonsordningen kun fra 12.mars til 7. mai, da det ble åpnet for arrangementer for inntil 50 publikummere? Eller vil kompensasjonsordningen kunne løpe frem til 1.september, da det er forespeilet at alle offentlige kulturarrangement med over 500 publikummere igjen kan gjennomføres?

Norske Dansekunstnere ber om at teksten endres til: *Tiltaket rettes mot kunstnere som er i en fremføringsfase under smitteverntiltak i 2020, og som har fått redusert sin inntekt på grunnlag av avlysninger.*

Kriterier for tiltak under Statens Kunstnerstipend: Norske Dansekunstnere ber om at utvalget ikke bes om å prioritere skapende kunstnere, da også de utøvende kunstnerne har behov for incentiver som bidrar til å opprettholde aktivitet og motvirker langtidsledighet blant kunstnere. Vi viser til begrunnelse over.

Norske Dansekunstnere ber om at proposisjonsteksten endres til *Ordnningen vil gjelde for alle kunstnergrupper. Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere vil legges til grunn for ordningen.*

Fagfellevurdering og honorering av stipendkomiteen i SKS: Norske Dansekunstnere ber også om at administrasjonsgodtgjørelsen for ordningen under SKS økes fra 3 til 8 %. Det er allerede igangsatt et betydelig arbeid med å utforme nye og forenklede søknadsskjemaer og tilhørende prioriterings- og rangeringskriterier, for å kunne imøtekomme myndighetenes ønske om rask tildeling til kunstnerne fra den nye ordningen. Det er ingenting ved denne situasjonen eller ved det arbeidet som nå er igangsatt og som kreves for å tilrettelegge for tildeling og utbetaling som tilsier at dette er mindre krevende administrativt sett enn i en vanlig tildelingsrunde. For å sikre en god fagfellevurdering, som det er politisk og kunstnerisk enighet om at er nødvendig ved utdeling av kunstnerstipend, må komiteene motta anstendige honorar for det arbeidet de skal gjennomføre. Økningen må ikke føre til en reduksjon av det totale beløpet som skal fordeles til kunstnere.

Norske Dansekunstnere ber om en økning til administrasjon av stipender fra 3 - 8%

Økt administrasjonsbidrag til FFUK for behandling av søknader: FFUK har de senere år opplevd store kutt i bevilgning, og har måttet redusere administrasjonen fra 6 til 4. Fondet forvaltet i 2018 drøye 37 mill kr. De har nå fått en ekstra bevilgning på totalt 30 millioner kroner, nær en dobling av den sum de gjennom et normalt år forvalter. Det er derfor naturlig at FFUK får tildelt ekstra midler til administrasjon av disse midlene. En kvalitetssikret og god søknadsbehandling er essensielt for at midlene skal kunne tildeles.

Norske Dansekunstnere ber om et økt administrasjonsbidrag til FFUK.

Eva Grainger,
Fungerende forbundsleder
Norske Dansekunstnere

kontakt@norskedansekunstnere.no

+47 21 02 71 80

Welhavens gt. 1, 0166 Oslo

www.norskedansekunstnere.no

